

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-2373/1
20/07/2026. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Пенитенцијарне установе за жене“, кандидата Манојловић Николе, број досјеа M008/24-О, студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 20/07/2026. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.
2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.
3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.
4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

**Катедри за кривичноправне науке
Правног факултета Универзитета у Нишу**

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	
Година	2020. 26.
Орг. јед.	Број
01	2343

На седници Катедре за кривичноправне науке која је одржана 13.07.2026. године на основу члана 34. Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу формирана је Комисија за оцену и јавну одбрану мастер рада под називом: „Пенитенцијарне установе за жене“, кандидата Манојловић (Светислав) Николе М008/24- О, Комисија, после детаљног прегледа мастер рада подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад под називом „Пенитенцијарне установе за жене“, кандидата Манојловић (Светислав) Николе је написан на 83 странице компјутерски обрађеног текста, са проредом 1.5. Кандидат је цитирање вршио у фуснотама (укупно 92). Литерарну подлогу рада чини 68 домаћих и иностраних изворакњига, монографија, библиографских јединица (уџбеника, приручника, закона, научних чланака и статистичких података) уз друге бројне научне и стручне радове објављене у часописима и електронске изворе.

Структурално је рад подељен у 15 делова: 1) Увод, 2) Појам казне лишења слободе, 3) Облици казне лишења слободе 4) Историјски развој казне лишења слободе, 5) Савремена схватања казне лишења слободе, 6) Пенитенцијарне установе за жене, 7) Правни оквир и међународни стандарди, 8) Пенитенцијарне установе за жене у државама бивше Југославије, 9) Пенитенцијарне установе за жене у појединим европским државама и САД, 10) Пенитенцијарне установе за жене у Републици Србији, 11) Компаративна анализа пенитенцијарних установа за жене у Републици Србији и другим државама, 12) Специфични проблеми жена лишених слободе, 13) Казнено – поправни завод за жене у Пожаревцу, 14) Ресоцијализација и рецидивизам, 15) Закључак.

У „Уводу“ (стр. 3-4) кандидат је јасно дефинисао и изложио предмет свог рада, указујући на то да казна лишења слободе представља једну од најзначајнијих кривичних санкција савременог доба, али да њен историјски развој и примена одражавају

еволуцију друштвених вредности и односа према појединцу. У циљу прецизнијег разумевања феномена, кандидат објашњава како лишење слободе није одувек имало карактер самосталне казне, већ је кроз историју еволуирало од привремене мере задржавања до централног инструмента државне реакције на криминалитет. Изложен је основни циљ рада, а значај проучавања ове теме кандидат образлаже кроз потребу за интердисциплинарним приступом који обухвата кривично право, пенологију, криминологију и социологију, са посебним фокусом на специфичан положај жена унутар затворских система. На крају уводног дела, дат је концизан приказ већих целина рада и наведене су научне методе (историјско-правни и нормативни метод) које су коришћене током његове израде.

У првом теоријском делу мастер рада, који обухвата поглавља „Појам казне лишења слободе“, „Облици казне лишења слободе“, „Историјски развој казне лишења слободе“ и „Савремена схватања казне лишења слободе“ (стр. 5-18), кандидат даје детаљан нормативни и доктринарни преглед овог правног института. У оквиру ове целине, врши се анализа казне као принудне мере и њеног положаја у систему кривичних санкција Републике Србије, укључујући и увођење доживотног затвора 2019. године. Историјски развој је детаљно рашчлањен кроз епохе – од античког доба, преко средњег века и утицаја просветитељства (посебно Чезареа Бекарије), па све до стандардизације у 20. веку и савремених реформи у 21. веку. Кандидат посебно анализира савремене функције казне кроз призму генералне и специјалне превенције, али и кроз концепт хуманизације, заштите људских права осуђеника и принципа да казна затвора мора бити *ultima ratio* кривичног права.

Други део рада (стр. 19-27) посвећен је феноменологији „Пенитенцијарних установа за жене“ и припадајућем „Правном оквиру и међународним стандардима“. Кандидат кроз посебна поглавља указује на то да, иако жене чине знатно мањи проценат укупне затворске популације, њихове потребе, друштвена улога и психосоцијалне околности захтевају потпуно специфичан и родно осетљив пенолошки приступ. Нарочита пажња посвећена је историјском развоју посебних женских установа (уз навођење позитивног примера затвора у Амстердаму из 1645. године). У оквиру међународноправне регулативе, кандидат врши детаљну анализу кључних докумената Уједињених нација и Савета Европе, са посебним акцентом на Универзалну декларацију о људским правима, Међународни пакт о грађанским и

политичким правима, „Нелсон Мендела правила“, и као најважније – „Бангкок правила“ из 2010. године, која су у потпуности посвећена положају жена затвореница.

Трећи део рада (стр. 27-42) представља међународни компаративни блок и посвећен је анализи пенитенцијарних установа за жене у државама бивше Југославије (Хрватска, Словенија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Северна Македонија), као и у појединим европским државама (Норвешка, Шведска, Немачка, Велика Британија, Француска) и САД. У овом делу кандидат детаљно анализира законодавна решења и практичне капацитете сваке од наведених држава. Уочава се заједнички регионални проблему – постојање углавном само једне заједничке установе за жене на нивоу државе (нпр. Пожега у Хрватској, Иг у Словенији, Спуж у Црној Гори, Идризово у Северној Македонији), што због географске удаљености од места пребивалишта отежава одржавање породичних веза и имплицитно доводи до одступања од Бангкокских правила. Насупрот томе, кандидат износи анализу и личне ставове о напредним скандинавским моделима (затвори Бредтвеит у Норвешкој и Хинсеберг у Шведској) који се заснивају на принципу нормализације и високом степену психосоцијалне подршке, као и о специфичностима западноевропских система и масовног затворског система у САД.

Четврти део рада (стр. 43-55) представља централну националну и проблематску целину, а односи се на „Пенитенцијарне установе за жене у Републици Србији“, компаративну анализу и детекцију „Специфичних проблема жена лишених слободе“. Кандидат наглашава нормативна решења у домаћем законодавству и упоређује их са међународним стандардима, истичући кључне проблеме са којима се суочава женска затворска популација. Као примарни проблеми издвајају се: одвајање мајки од деце и психолошке последице које из тога произилазе, специфичности и доступност гинеколошке здравствене заштите и менталне неге, организација образовних и радних програма, као и изражена друштвена стигматизација жена након изласка на слободу, због чега је неопходно унапређење система постпеналне помоћи.

Пети део рада (стр. 56-63) кандидат у потпуности посвећује пажњу „Казнено-поправном заводу за жене у Пожаревцу“, као јединој специјализованој установи за издржавање казне затвора за особе женског пола у Републици Србији, и у оквиру њега спроводи анализу процеса „Ресоцијализације и рецидивизма“. Овај део има карактер практичне студије случаја, где се кроз анализу капацитета, полуотвореног статуса

установе и затеченог стања евалуира успешност програма поступања. Кандидат се ослања на пенолошке показатеље и податке како би анализирао структуру кривичних дела која извршавају жене у Србији (која су често условљена економским факторима, сиромаштвом, зависношћу или претрпљеним породичним насиљем) и проценио ефикасност радних и занатских радионица у контексту смањења стопе поврата (рецидивизма).

У „Закључку“ (стр. 64-72) кандидат синтетизује резултате комплетног истраживања, указујући на комплексност пенолошког положаја жена лишених слободе. Истиче се да се успешност женских пенитенцијарних установа не може и не сме мерити искључиво степеном безбедности и затворске дисциплине, већ пре свега способношћу система да одговори на специфичне потребе затвореница и омогући њихову успешну ресоцијализацију. Кандидат закључује да положај жена у затворском систему Србије и региона представља кључно огледало заштите људских права и степена хуманости једног друштва, те апелује на даљу нормативну усклађеност са Бангкокским правилима и интензивирање постпеналне подршке ради потпуне друштвене реинтеграције осуђеница.

Закључак и предлог

После детаљног разматрања мастер рада: „Пенитенцијарне установе за жене“, можемо да закључимо да пред кандидатом није био једноставан задатак. Требало је, наиме, проучити и анализирати обимну домаћу и инострану правнотеоријску литературу.

Жене у затвору представљају друштвени феномен који погађа готово све државе. Кандидат је при писању овог рада кроз свеобухватну студију законске регулативе свих држава бивше Југославије, европских држава, САД, као и Републике Србије, дао јасан и целовит преглед законодавних решења, како кроз анализу третмана жена као извршилаца кривичних дела, тако и кроз анализу постпеналне помоћи према њима.

Значај овог рада се огледа у обједињеној анализи свих законодавних решења и услова за издржавање казне затвора жена лишених слободе, као и постизања сврхе кажњавања.

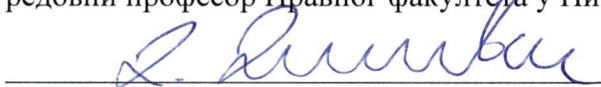
Међу посебним квалитетима по којима се издваја овај мастер рад је свеобухватно теоријско и практично посматрање трговине психоактивним супстанцама, у примени не само области домаће и иностране теорије кривичног права, већ и илустровање теоријских решења у домаћој пракси, али и кроз анализу специфичности које постоје у Казнено – поправном заводу за жене у Пожаревцу. При обради постављене теме, кандидат се није задржао само на пуком интерпретирању законске литературе, већ је аргументовано и полемички износио и бранио своја оригинална гледишта, поткрепљујући их примерима из праксе. Кандидат се трудио да на изложене проблеме понуди одговоре и решења за постизање циљева у пракси.

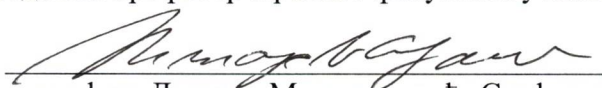
Стога, Комисија закључује да мастер рад кандидата Манојловић Николе под називом „Пенитенцијарне установе за жене“ представља резултат самосталног иназивом оригиналног научног рада из области кривичног права. Кандидат је у раду систематизовао и анализирао постојећу правнотеоријску, прикупио практичну и законску литературу и својим радом дао одређени допринос науци кривичног права. Пошто су испуњени услови предвиђени у члану 36. Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу, Комисија сматра да је мастер рад „Пенитенцијарне установе за жене“, кандидата Манојловић Николе подобан за јавну одбрану, па предлаже Комисији за докторске и мастер студије Правног факултета у Нишу да усвоји Извештај о оцени мастер рада и његовој подобности за јавну одбрану.

У Нишу, 16.07.2026.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

проф. др Миомира Костић
редовни професор Правног факултета у Нишу

проф. др Дарко Димовски
редовни професор Правног факултета у Нишу

проф. др Душица Миладиновић- Стефановић
редовни професор Правног факултета у Нишу